

POGOVOR

Ko se ikad laćao pera i papira dobro zna za svojevrsne muke: nedoumice kako bi započeo i čime će završiti, sumnje u smisao i tzv. društvenu korisnost toga što želi da saopšti i ne na posljednjem mjestu, »muke s riječima« (kako napisao Mića Danojlić). A od tih muka, izgleda, oslobođeni su samo srećni praktikanti spontano-automatskog pisanja, kao i jedna odabrana pasmina političara u današnjem svijetu. Ali, u trpljenju i savladavanju takvih nevolja jadni skribent će, ponekad, dobiti podršku sa strane teško odredljive, a koju običavamo nazivati duhovnom mikroklimom, onom što vlada u njegovoj najužoj okolini. Margot, moj životni saputnik, umjela je da mi, bez ikakve lične ambicije, svojim optimizmom, hrabrošću, lepršavim francuskim espritom i otvorenošću prema svekolikom svijetu proširi obzorja i unese svjetlosti u trenutačna turobna raspoloženja. Ovoliko njoj umjesto »posvete«.

Nekim čitaocima koji će željeti, s pravom, da u ovoj knjizi vide i sebe moram saopštiti da sam sa Liberovcima (S. Goldstein, M. Mirić, N. Petrak i Ž. Falout) vodio ljute okršaje oko njihova nastojanja da se moj tekst skрати (mada ne i prikrati!). Priznajem da su logika i moć izdavača nadjačale moju emotivnu vezanost za neke ličnosti. Tako iz knjige ispadoše mnogi moji zemljaci (bojdzije s Talije, Galicije i Mačkova Kamena, oni moji neograbljeni, buvaći, munjeni i jurodivi) pa profesori-čudaci i još drugi. Otpadoše i neka draga mi priličja i sazvučja iz roditeljske kuće i gimnazijskih dana u Karlovcu i Sremskim Karlovcima. Baš im se svima uznedalo da uđu u istoriju, makar i u ovu moju, apokrifnu. A možda će baš zato, kao što i zakon predviđa otpadnicima s vješala, zaslužiti svoj »drugi životac, onaj u pričama i legendama.

Liberovcima dugujem zahvalnost ne samo za objavljivanje ovih memoara nego, kudikamo više, za onaj teško ponovljivi intelektualni užitak što su mi ga pricinile rasprave s njima.

Profesoru dr Veri Gavrilović toplo zahvaljujem na dugogodišnjoj predanoj saradnji i, posebno, na velikom trudu koji je uložila sastavljajući registar imena. Na kraju, hvala i onima čiji je posao došao na kraju: svima koji su u štampariji »Ognjen Priča« u Karlovcu brinuli da knjiga bude grafički lijepo izvedena.